

Утвърдени със

Заповед № 1841/13.08.2020 г.

на председателя на ВАС

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ЗА КОНТРОЛ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА

Настоящите правила предвиждат мерки за предотвратяване и разкриване на действията на физически и/или юридически лица, групи и организации на организираната престъпност, насочени към изпирането на пари и финансирането на тероризма. Те установяват:

- (1) Организацията по осъществяване на вътрешен контрол по изпълнението на задълженията по ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им.
- (2) Определяне на лице, осъществяващо контрол и разписване на задълженията му.
- (3) Приложно поле на комплексната проверка.
- (4) Действия при отказ от извършване на операция или сделка, установяване и прекратяване на делови взаимоотношения.
- (5) Способи за идентификация и проверка на идентификацията.
- (6) Способи за изясняване на произхода на средства.
- (7) Собствена оценка на риска по чл. 98 от ЗМИП;
- (8) Вътрешна система за оценка на риска на Върховния административен съд (ВАС) и определяне на рисковия профил на клиентите;
- (9) Приложно поле на разширена и опростена комплексна проверка.
- (10) Процедури за събиране, съхраняване и разкриване на информация;
- (11) Обучение;

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Чл. 1. Върховният административен съд прилага разпоредбите и мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, в качеството си на задължен субект по чл. 4, т. 23 от ЗМИП, във връзка с процеса по организиране и възлагане на обществени поръчки.

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

Чл. 2. По смисъла на чл. 3 от ЗМИП и съгласно тези Правила мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари са:

1. идентифициране на лица чрез комплексна проверка на клиентите;
2. събиране и изготвяне на документи и друга информация при условията и по реда на ЗМИП;
3. съхраняване на събраните и изготвените за целите на ЗМИП документи, данни и информация;
4. оценка на риска от изпиране на пари;
5. разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти в предвидените от закона случаи;
6. разкриване на друга информация за целите на ЗМИП.

МЕРКИ СРЕЩУ ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА

Чл. 3. По смисъла на чл. 3 от ЗМФТ и съгласно тези Правила, мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на финансиране на тероризма са:

1. блокиране на финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси;
2. забрана за предоставяне на финансови услуги, финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси;
3. уведомяване при съмнение или изпълнение на посочените в т.1 и т.2 мерки.

ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ **Организация и отговорности**

Чл. 4. (1) Вътрешният контрол по изпълнението на задълженията по ЗМИП и правилника за прилагането му и настоящите Правила се осъществяват от Главният секретар на Върховния административен съд.

(2) В 7-дневен срок от приемането на настоящите Правила или при смяната на лицето, което ще изпълнява функциите по ал. 1, Върховният административен съд е длъжен да уведоми Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС за имената на служителите, както и координати за връзка с него. Уведомяването се извършва съгласно образец, публикуван на интернет страницата на ДАНС.

Чл. 5. Основните задължения на лицето, което ще осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията по ЗМИП и правилника за прилагането му са:

1. прилага мерките за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма;
2. разработва вътрешни документи и процедури за предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма;
3. организира документооборота, съгласно изискванията на ЗМИП, ЗМФТ, ППЗМИП и други приложими нормативни актове;

4. поддържа актуална информация за сделки или операции, които са сложни или необичайно големи, извършват се по необичайни схеми, нямат явна икономическа или законна цел или същата не съответства на наличната за клиента информация;
5. служи за връзка и оказва съдействие на служителите по повод на клиенти, сделки и/или операции, предизвикващи съмнение, за сделки или операции, които са сложни или необичайно големи, които се извършват по необичайни схеми, които нямат явна икономическа или законна цел или същата не съответства на наличната за клиента информация при Върховния административен съд;
6. упражнява непосредствен контрол по отношение на служителите за прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма;
7. организира обучението на служители, имащи отношение към изпълнението на създадената от задълженото лице вътрешна организация, за повишаване на тяхната квалификация при прилагане на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма;
8. съдейства в процеса по оценка на риска и надеждността на клиентите;
9. участва в процеса по идентифициране на рисковите фактори и оценка на риска на Върховния административен съд от изпирането на пари и финансиране на тероризма;
10. осъществява връзка с Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и с други компетентни институции;
11. при съмнение за изпиране на пари и финансиране на тероризъм, разкрива събраната информация за конкретните клиенти, операции и/или сделки на Дирекция „Финансово разузнаване“.
12. периодично информира служителите на Върховния административен съд, имащи отношение към изпълнението на ЗМИП за възможността директно да уведомяват Дирекция „Финансово разузнаване“ в случай на съмнения и/или узнаване за наличие на средства от престъпен произход или от изпиране на пари, или по реда на чл. 72 ал. 3 от ЗМИП;
13. взема решение за извършване на оценка на риска, когато е налице опасност от използване на дейността на Върховния административен съд за изпиране на пари или финансиране на тероризъм;
14. следи за сроковете и условията за преглед на оценката на риска и актуализирането ѝ.
15. отговаря за съхранение на информацията, събирана по реда на ЗМИП и актовете за прилагането му.
16. определя лице за водене на дневник по чл. 52 от настоящите правила.
17. изготвя образци на декларации, въпросници и други за събиране на информация във връзка с прилагане на мерките по ЗМИП и ЗМФТ.

Комплексна проверка

Чл. 6. Комплексната проверка на клиентите включва следните мерки:

1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници;

2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание да се приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;

3. събиране на информация и оценка на целта и характера на деловите взаимоотношения, които са установени или предстои да бъдат установени с клиента, в предвидените в закона случаи;

4. изясняване на произхода на средствата;

5. текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, доколкото те съответстват на рисковия профил на клиента и на събраната при прилагане на мерките по т. 1 –4 информация за клиента и/или за неговата стопанска дейност, както и своевременно актуализиране на събраните документи, данни и информация.

Чл. 7. (1) Мерките за комплексна проверка се прилагат от Върховния административен съд в следните случаи:

1. установяване на делови взаимоотношения (преди сключване на договор);

2. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 15 000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;

3. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 5000 евро или тяхната равностойност в друга валута, когато плащането се извършва в брой, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;

4. извършване на случайна операция или сключване на случайна сделка, която представлява превод на средства съгласно чл. 3, т. 9 от Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ, L 141/1 от 5 юни 2015 г.), на стойност, равна или надвишаваща левовата равностойност на 1000 евро или тяхната равностойност в друга валута.

5. при всеки случай на съмнение за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход независимо от стойността на операцията или сделката, рисковия профил на клиента, условията за прилагане на мерките за комплексна проверка или други изключения, предвидени в този закон или в правилника за прилагането му.

(2) В случаите, при които поради характера на случайната операция или

сделка нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, мерките за комплексна проверка на клиента се прилагат не по-късно от момента, в който стойността на операцията или сделката бъде определена, ако тя е равна или надвишава:

1. левовата равностойност на 15 000 евро или тяхната равностойност в друга валута, независимо от начина, по който се извършва плащането, и дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции;

2. левовата равностойност на 5000 евро или тяхната равностойност в друга валута, когато плащането се извършва в брой, независимо дали операцията или сделката е осъществена чрез една операция, или чрез няколко свързани операции

(3) Предвидените в чл. 10, т. 1 и т. 2 ЗМИП мерки за комплексна проверка се прилагат преди установяване на делови взаимоотношения или извършване на операция или сделка. Мерките за комплексна проверка на клиентите се прилагат и винаги, когато възникне съмнение за верността, актуалността или адекватността на представените идентификационни данни за клиентите и за техните действителни собственици, или когато се получи информация за промяна в тях.

Отказ от извършване на операция или сделка, установяване и прекратяване на делови взаимоотношения

Чл. 8. В случаите, в които Върховният административен съд не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по чл.10, т.1 – 4 ЗМИП, е длъжен да откаже извършването на случайната операция или сделка или установяването на делови взаимоотношения.

Чл. 9. В случаите на вече установени делови взаимоотношения, при които Върховният административен съд не може да изпълни изискванията за комплексна проверка, същият е длъжен да прекрати тези взаимоотношения.

Чл. 10. Върховният административен съд отказва встъпване в делово взаимоотношение и/или извършване на случайна операция или сделка с клиент, включително неговия действителен собственик и/или представляващ или пълномощник, включен в списъците по чл. 46 от ЗМФТ, като докладва това обстоятелство по реда на ЗМФТ и ЗМИП.

Чл. 11. Върховният административен съд поддържа актуална събраната чрез прилагането на мерките за комплексна проверка информация за своите клиенти и за извършваните от тях операции и сделки, като периодично преглежда и актуализира при необходимост поддържаните бази от данни и клиентски досиета, като прилага мерките за комплексна проверка, включително когато му стане известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата по отношение на клиента.

Идентификация на клиенти

Чл. 12. Идентифицирането на клиентите и проверката на тяхната идентификация се извършват чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник.

Чл. 13. (1) Идентифициране на физически лица се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него. При идентифицирането на физически лица се събират данни за:

1. имената;
2. датата и мястото на раждане;
3. официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента;
4. всяко гражданство, което лицето притежава;
5. държава на постоянно пребиваване и адрес (номер на пощенска кутия не е достатъчен).
6. При встъпване в делови взаимоотношения се събират и данни за професионалната дейност на лицето и целта и характера на участието му в деловите взаимоотношения чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин.

(2) Когато в официалния документ за самоличност на физическо лице не се съдържат всички данни, необходими за идентификацията, събирането на липсващите данни се извършва чрез представяне на други официални документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на лицето.

(3) При встъпване във взаимоотношения се попълва въпросник, с оглед събиране на информация по чл. 42, чл. 53, ал. 3 и чл. 66 от ЗМИП.

Чл. 14. (1) Идентифициране на юридически лица се извършва чрез събиране на следните данни:

1. Наименование;

2. Правноорганизационна форма;
3. Седалище;
4. Адрес на управление;
5. Адрес за кореспонденция;
6. Актуален предмет на дейност;
7. Цел и характер на деловите взаимоотношения, случайната операция или сделка;
8. Срок на съществуване;
9. Контролни органи, органи на управление и представителство;
10. Вид и състав на колективния орган на управление;
11. Основно място на търговска дейност.

(2) Идентифицирането на юридическите лица и другите правни образувания се извършва чрез изискване на следните документи:

1. Юридически лица, регистрирани в Търговски Регистър и Регистър на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) - снемане на справка от регистъра, в която са видни изброените по-горе данни.

2. Юридически лица, които не са регистрирани в ТРРЮЛНЦ – представяне на оригинал или нотариално заверено копие на следните документи:

- Официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние;
- Устав, учредителен договор, учредителен акт или от друг документ, необходим

за установяване на данните, посочени по-горе.

(3) При идентифициране на юридическо лице, на база на извършване на справка в ТРРЮЛНЦ, предприетите действия следва да бъдат документирани (на хартия или електронно, в зависимост от организацията на работа) по начин, от който са видни:

1. Датата и часа на извършване на справката;
2. Лицето, извършило справката;
3. Последната дата на актуализация по партидата на юридическото лице в регистъра;
4. Данните за лицето, изброени по-горе;
5. Други данни и информация, необходими за целите на идентифицирането.

(4) При електронно документиране, следва да не е разрешено:

1. Промяна на поредността на предприетите действия;
2. Неправомерно изтриване на справката;
3. Неправомерно изменение на справката.

(4) При встъпване в отношения с юридическо лице е необходимо да се изиска и предостави от представител на дружеството заверено копие от лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация, в случаите, когато дадена дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистрация.

(5) Идентифицирането на представляващите/пълномощниците се извършва чрез събиране на данни и представяне на документи. Данните за физическото лице се

събират чрез предоставяне на официален документ за самоличност, който трябва да бъде с валиден срок и снимка на лицето. Задължително се сменя и съхранява копие от предоставения документ. При идентифицирането на физически лица се събират данните, посочени в чл. 13, ал. 1.

Чл. 15. (1) Когато операцията или сделката се извършва чрез представител следва да бъдат предоставени доказателства за представителната власт на лицето. В допълнение, представителят и представляваният следва да бъдат идентифицирани по реда, предвиден за идентификация на физическо лице.

(2) Когато операцията или сделката се извършва чрез трето лице - приносител на документа следва да се идентифицира третото лице – приносител на документа по реда, предвиден за идентификация на физическо лице.

(3) Когато операцията или сделката се извършва от името и/или за сметка на трето лице без упълномощаване следва да се идентифицира третото лице, от името и/или за сметка на което е извършена операцията или сделката и лицето, извършило операцията или сделката по реда, предвиден за идентификация на физическо лице.

(4) При встъпване във взаимоотношения се попълва Въпросник, с оглед събиране на информация по чл. 42 чл. 53, ал. 3 и чл. 66 от ЗМИП.

Проверка на идентификацията

Чл. 16. (1) Проверката на събраните идентификационни данни се извършва чрез използването на един или повече от следните способи:

1. изискване на допълнителни документи;
2. потвърждаване на идентификацията от друго задължено лице по чл. 4 от ЗМИП или от лице, което следва да прилага мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в друга държава членка или в трета държава, законодателствата на които съдържат изисквания, съответстващи на разпоредбите на ЗМИП и ЗМФТ;
3. извършване на справки в електронни страници и бази данни на местни и чуждестранни компетентни държавни и други органи¹, предоставени за публично ползване за целите на проверката на валидността на документи за самоличност и на други лични документи или на проверката на други данни, събрани при идентификацията;
4. извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри;
5. установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в кредитна институция от Република България, от друга държава членка или от банка от трета държава, чието законодателство отговаря на изискванията на ЗМИП;
6. повторно изискване на представените при извършване на идентификацията документи и проверка за наличие на промяна в идентификационните данни - при проверка на идентификацията в хода на вече установени делови взаимоотношения, когато идентификацията е била извършена при встъпването в такива отношения;

7. друг способ, който дава основание на Върховния административен съд да приеме идентифицирането на клиента за надеждно извършено.

(2) Предприетите по ал. 1 действия се документират, като в документите за извършената проверка на идентификацията задължително се съдържа и информация относно датата и часа на нейното извършване, както и имената и длъжността на служителя, който я е извършил.

---

¹ „Справка за валидност на български лични документи” (<https://www.mvr.bg/>). Информацията за характеристиките на документа за самоличност, издавани от държавите членки на ЕС и ЕИП е налична на адрес: - <https://www.consilium.europa.eu/prado/bg/check-document-numbers/check-document-numbers.pdf>; и - <https://www.consilium.europa.eu/prado/bg/prado-start-page.html>; Извършване на справки в публично достъпни местни и чуждестранни официални търговски, фирмени, дружествени и други регистри (например, на страните членки на ЕС – https://e-justice.europa.eu/content_business_registers-104-bg.do)

Идентифициране на действителния собственик

Чл. 17. (1) Идентифицирането на действителния собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание се извършва чрез събирането на следните справки и документи:

1. справка от съответния регистър и/или удостоверение, договор или друг валиден документ според законодателството на юрисдикцията, в която са регистрирани, изходящ от централен регистър или от регистриращ агент, от който е видно кои са действителните собственици на клиента (при клиенти с номинални директори, номинални секретари или номинални собственици на капитала);
2. документите и справките по чл. 54, ал. 1 и 2 от ЗМИП, както и други документи, от които да са видни действителният собственик, характерът и видът на собствеността или контролът съгласно § 2 от допълнителните разпоредби на ЗМИП, както и да няма съмнение, че лицето, за което е получена информацията по т. 1, е актуалният действителен собственик;
3. декларация, съгласно Приложение № 2 на ППЗМИП, в случаите когато същият не може да бъде установен от справка в съответния регистър или чрез други документи.

(2) За всяко физическо лице, което е действителен собственик на клиент, се извършват действията, посочени в чл. 13.

Чл. 18. За клиентите, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, които се подчиняват на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността, се събира информацията за дяловото участие, подлежаща на разкриване по реда на Глава единадесета, раздел I от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (всеки акционер - физическо лице, с право на глас по-голямо или равно на 5 на сто или число, кратно на 5 на сто от броя на гласовете в общото събрание на дружеството) или аналогична информация в съответствие с аналогичния/еквивалентния закон в съответната държава, когато се касае за дружества, чиито акции се търгуват на регулиран пазар извън Република България.

Изясняване на произхода на средствата

Чл. 19. При установяване на делови взаимоотношения или при вече установени такива отношения, Върховният административен съд изяснява произхода на средствата на клиента си чрез прилагане на поне два от следните способности:

1. събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения. Посочената информация може да бъде събрана и чрез попълване на въпросници от страна на клиента или по друг подходящ начин;
2. събиране на друга информация от официални независими източници (данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други), като такива могат да бъдат: годишни финансови отчети (ГФО), баланси, отчети на приходите и

разходите (ОПР) данни за трудова дейност и др., събирани от ТРРЮЛНЦ, НАП, НОИ и др. или предоставени от клиента;

3. използване на информация, събирана във връзка с изпълнението на изискванията на ЗМИП или други закони и подзаконовни нормативни актове.

Чл. 20. При изясняването на произхода на средствата при извършване на случайна сделка или операция, както и когато прилагането на два от способите по чл. 19 е невъзможно, както и в случаите, при които прилагането на поне два от способите по чл. 19 е довело до противоречива информация, изясняването на произхода на средствата се извършва чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник, съгласно Приложение № 4 от ППЗМИП. Декларацията се предоставя от клиента на Върховния административен съд преди извършването на операцията или сделката. Не се приема за изяснен произходът на средствата, в случай че декларацията не е попълнена в съответствие с предоставения образец.

Оценка на риска и определяне на рисковия профил на клиент

Чл. 21. (1) С цел установяване, разбиране и оценяване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, Върховният административен съд изготвя собствена оценка на риска, като отчита естеството и спецификите на дейността си, както и нейния обем.

(2) За изготвяне на оценка на риска се отчитат най-малко следните категории рискови фактори, свързани с:

1. клиента и действителния собственик на клиента;

2. държавата или географската зона, в която е установен клиентът или неговият действителен собственик или в която клиентът или неговият действителен собственик извършва стопанската си или професионалната си дейност или с която е свързан по друг начин;

3. вида на извършваните сделки или операции и техните механизми.

(3) При идентифицирането и оценката на рисковете се взема предвид информация, която се съдържа в:

- а) извършваната от Европейската комисия наднационална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм;

- б) националната оценка на риска по чл. 95 ЗМИП;

- в) информацията, събрана в хода на комплексната проверка на клиента;

- г) насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз, Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF), международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

- д) насоки, решения или документи, приети от държавни органи и институции с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

- ж) друга достъпна информация при задължително отчитане надеждността на източника

й.

(4) При изготвянето на оценка на риска се вземат предвид най-малко предназначението на установяваното делово взаимоотношение, разкритата сметка и извършваната сделка или операция, равнището на активите, които клиентът ще депозира, съответно размера на предстоящата сделка или операция, както и регулярността или продължителността на установяваното делово взаимоотношение.

Чл. 22. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с клиента и неговия действителен собственик, следва да се отчитат рискови фактори, свързани със:

1. стопанската или професионалната дейност на клиента и на действителния собственик на клиента;

2. репутацията на клиента и на действителния собственик на клиента;

3. вида и поведението на клиента и на действителния собственик на клиента.

(2) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани със стопанската или професионалната дейност на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. свързаност със сектори, които се свързват с по-висок риск от корупция;

2. свързаност със сектори, които се свързват с по-висок риск от изпиране на пари и финансиране на тероризъм;

3. свързаност със сектори, за които е характерно активно използване на парични средства в брой;

4. за клиент юридическо лице или друго правно образувание – целта и предмета на дейност, включително дали се ползва за управление на активи;

5. принадлежност към някоя от категориите по чл. 36 от ЗМИП;

6. заемане на друга важна позиция, която, въпреки че не попада в обхвата на чл. 36 от ЗМИП, би могла да даде възможност за злоупотреба с това положение за лично облагодетелстване или облагодетелстване на трето лице;

7. за клиент юридическо лице – принадлежност към категория, спрямо която са налице законови изисквания за оповестяване, които осигуряват адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността;

8. за клиент държавен или местен орган в друга държава или юрисдикция – нивото на корупция в съответната държава или юрисдикция;

9. съответствието на установеното за предишната, настоящата и планираната стопанска или професионална дейност на клиента или неговия действителен собственик с наличната за него информация;

10. принадлежност към списъците по чл. 46 от ЗМФТ.

(3) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с репутацията на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. наличие на информация в медиите или в други надеждни източници на информация за повдигнати обвинения за тероризъм или финансиране на тероризъм или за блокиране на активи на клиента или неговия действителен собственик или на лице, свързано с тях, във връзка с прилагането на мерки срещу финансиране на

тероризъм;

2. наличие на негативна информация за клиента или действителния му собственик, включително относно повдигнати обвинения или подозрения в престъпна дейност, в медиите или в други надеждни източници на информация;

3. наличие на предходни уведомления по чл. 72 от ЗМИП или по чл. 9, ал. 3 от ЗМФТ;

(4) Риските фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с вида и поведението на клиента или неговия действителен собственик, могат да включват:

1. невъзможност или нежелание за представяне на убедителни доказателства за самоличността;

2. наличие на съмнения относно достоверността или точността на идентификационните данни;

3. степента на прозрачност на структурата на собственост на клиента юридическо лице или друго правно образувание, както и доколко при сложна структура на собственост за това са налице основателни причини от законов или бизнес характер;

4. избягване установяването на делово взаимоотношение и предпочитане извършването на случайни сделки или операции, когато същото е нецелесъобразно;

5. стремеж към дистанционно установяване на деловото взаимоотношение или дистанционно извършване на сделки или операции, когато причината за същото не може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4 от ЗМИП или не съответства на наличната информация за клиента;

6. емитиране или наличие на акции на приносител или номинални собственици;

7. при промени в структурата на собственост и контрол на клиент юридическо лице или друго правно образувание – основанията за това;

8. наличие или липса на икономическа или законна логика или цел на заявени или извършвани сделки или операции, които са сложни, необичайни или неочаквано големи или имат необичайна или неочаквана обосновка или които се извършват по необичайни схеми;

9. стремеж към прекомерна поверителност и нежелание за предоставяне на голям обем от информация за целите на комплексната проверка;

10. степента на съответствие на установения произход на средствата и източник на имуществено състояние с наличната за клиента и действителния му собственик информация;

11. когато клиентът е юридическо лице с нестопанска цел – възможността за злоупотреба за целите на финансирането на тероризъм;

Чл. 23. (1) При идентифицирането на рисковете, свързани с държавите и географските зони, в които клиентът или действителният собственик на клиента са установени, извършват стопанската си или професионална дейност или с които са свързани по друг начин, следва да се отчитат рискови фактори, свързани с:

1. ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответната държава или географска зона;

2. нивото на риск от финансиране на тероризъм в съответната държава или географска зона;

3. нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство в съответната държава или географска зона;

4. нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност в съответната държава или географска зона.

(2) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, могат да включват:

1. принадлежност на държавата или юрисдикцията към списъка по чл. 46, ал. 3 от ЗМИП;

2. наличие на указания на директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ по чл. 46, ал. 5 от ЗМИП.

(3) За определянето на по-висок риск, произтичащ от ефективността на системите за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, могат да бъдат вземани предвид и налична в медиите или други надеждни източници информация, че държавата или юрисдикцията не разполага с ефективни системи за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(4) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на риск от финансиране на тероризъм, могат да включват:

1. наличието или липсата на наложени на държавата или юрисдикцията санкции, ембарго или подобни мерки, например от Европейския парламент и от Съвета или от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации;

2. наличието или липсата на информация в медиите или информация от надеждни източници, че съответната държава или юрисдикция предоставят финансиране или подкрепа за терористични дейности или на територията ѝ действат терористични организации.

(5) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на прозрачност и степента на спазване на данъчното законодателство, могат да включват:

1. налична информация от надеждни източници относно степента на спазване и ефективно прилагане на международните стандарти за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели;

2. ангажираност и ефективно въвеждане на Общия стандарт за предоставяне на информация относно автоматичния обмен на информация за финансови сметки (CRS);

3. наличието или липсата на надеждни и достъпни регистри на действителните собственици.

(6) Рисковите фактори, които се отчитат за идентифициране на рисковете по ал. 1, свързани с нивото на предикатната за изпирането на пари престъпна дейност, могат да включват:

1. наличие на информация в медиите или други надеждни и достоверни

публични източници за нивата на корупция, данъчни престъпления, организирана престъпност или друга предикатна за изпирането на пари престъпна дейност;

2. наличие на информация в медиите или други надеждни и достоверни публични източници за капацитета за ефективното разследване и наказателно преследване на престъпленията по т. 1 от компетентните органи в съответната държава или юрисдикция.

(7) При идентифицирането на рисковете и отчитането на рисковите фактори по ал. 2 – 6 надеждните източници на информация могат да включват доклади от механизми за взаимни оценки, подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки от съответните международни организации с компетентност в конкретната област.

Чл. 24. Критерии за разпознаване на съмнителни сделки по смисъла на настоящите правила са:

1. преводи от изпълнители – чуждестранни лица в полза на подизпълнител във връзка с изпълнението на обществена поръчка с последващо заявяване за връщане на превода (освобождаване на депозита) в банки, различни от първоначалната, когато сделката между тях не се осъществява.

2. предлагане на необичайно високи или ниски цени и занижени съобразно с пазарните стойности за същата дейност или същите стоки, или липса на критерии за сигурност при доставките на високо стойностни стоки.

3. опити за установяване на нерегламентирани контакти със служители на възложителя на обществени поръчки на различно равнище.

4. нежелание да се даде подробна информация при установяване на трайни търговски отношения или представяне на документи, чиято автентичност поражда съмнения.

5. извършване на разплащания в брой при сделки, за които в закона и практиката е прието да се плаща по банков път.

6. един клиент извършва няколко сделки в рамките на няколко дни, за суми, близки по стойност до прага за извършване на идентификация.

7. клиентът често извършва сделки, при които за извършване на плащането използва голям брой банкноти с малка деноминация и стойността на сделките поотделно е близка до прага за извършване на идентификация.

8. когато се извършват повече от една сделка в един и същи ден, за суми, близки до прага за извършване на идентификация, от няколко различни лица, за които служителя на възложителя знае, че са свързани помежду си.

Чл.25. Критерии за разпознаване на съмнителни клиенти по смисъла на настоящите правила са:

1. участник по процедура за възлагане на обществена поръчка, който участва в няколко процедури за възлагане на обществени поръчки с разностранен предмет;

2. участник за възлагане на обществена поръчка, който откаже да подпише декларация за произход на средствата, с които участва в процедурата;

3. участник по процедура за възлагане на обществена поръчка, чиято

корпоративна структура е ненужно усложнена, така че да се затрудни установяването на физическите лица, действителни собственици на юридическото лице, и да откаже да удостовери кои са физическите лица, негови действителни собственици;

4. участник в процедура за възлагане на обществена поръчка, който оферира цена, която е необичайно висока или ниска, съобразно пазарните стойности за същата доставка, услуга или строителство;

5. участник в процедура по обществена поръчка или изпълнител по вече сключен договор, който показва нежелание да даде пълна информация или представя документи, чиято автентичност поражда съмнение при извършване на сделката;

6. участник по процедура за възлагане на обществена поръчка, който предлага като обезпечение гаранция от офшорна банка.

7. участник по процедура за възлагане на обществена поръчка, който оферира извършването на дейности за стойност, значително надвишаваща разполагаемия от него ресурс.

8. участникът показва видими признаци на притеснение или демонстрира необичайно клиентско поведение, което поражда у служителя на възложителя основателни съмнения, относно съществени елементи на сделката.

9. участникът по процедура за възлагане на обществена поръчка, който посочва като адрес, адреса на трето лице или адресът за кореспонденция е пощенска кутия.

10. подписът в документа за самоличност не съответства на положения от кандидата във връзка с операцията или сделката.

11. участници, които представят документи за регистрация – съдебна, данъчна, адресна и други, чиято истинност поражда съмнение.

12. ако за участника са подавани сигнали във връзка със съмнения за изпиране на пари или финансиране на тероризъм, вписани в дневника по чл. 52 от настоящите правила.

13. ако участникът е лице, включено в списъка по чл. 5 от ЗМФТ.

Чл. 26. (1) При анализа на клиентското взаимоотношение, Върховният административен съд взема предвид всички утежняващи (високорискови показатели) и смекчаващи фактори, когато определя окончателна рискова класификация на клиента, използвайки една от следните категории риск: нисък риск; среден риск; висок риск.

(2) Цялата информация, събрана в процеса на комплексната проверка, се съхранява в досието на клиента, като се документира надлежно.

(3) След установяване на отношенията, според рисковия профил на клиента, Върховният административен съд извършва периодично комплексна проверка през предварително определен минимален интервал от време, както следва:

определен рисков профил на клиент	периодичност на комплексна проверка
нисък	на 2 години
среден	на 1,5 година

висок	на 1 година

Чл. 27. Във връзка с актуалността на събраната информация се извършват допълнителни действия по идентифициране и проверка на идентификацията, когато:

1. възникне съмнение за верността, актуалността или адекватността на представените идентификационни данни за клиентите и за техните действителни собственици;
2. когато е получена информация за съществена промяна в представените идентификационни данни за клиентите и за техните действителни собственици, включително промени в регистрацията, в крайната собственост на клиента, в бизнес дейността на клиента, идентифициране на видна политическа личност или свързано с нея лице;
3. промяна в нивото на риск на страната или сектора и други;
4. при установяване на съществена промяна във вида, стойността, обема, честотата, размера и начина на извършване на сделките и операциите, или друга промяна, която би могла да окаже влияние върху нивото на установения риск;
5. при съмнение за изпиране на пари, финансиране на тероризъм и/или за наличие на средства с престъпен произход, независимо от стойността на операцията или сделката или рисковия профил на клиента.

Чл. 28. (1) Оценката на риска се актуализира на всеки две години.

(2) Оценката се актуализира и в следните случаи:

1. настъпване на значителна промяна на предоставяните или използваните продукти, услуги и механизми за доставка или по отношение на клиентите и географските фактори;
2. установяване от дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" или от съответния орган за надзор в рамките на контролната им дейност на нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и ППЗМИП, които се отразяват негативно на извършената от Върховния административен съд оценка на риска по чл. 98 от ЗМИП;
3. настъпване на други събития или фактори, които биха могли да имат съществено значение за общото ниво на риск, произтичащ от дейността на Върховния административен съд.

(3) Независимо от периодите за актуализация, се предприемат незабавно действия за актуализиране на оценката на риска, когато при прилагане на мерките за комплексна проверка по чл. 10, т. 4 и 5 от ЗМИП се установят несъответствие на информацията за клиента, сделките и операциите с характера и целта на установеното делово взаимоотношение и с установения по отношение на делово взаимоотношение с клиента риск.

Чл. 29. (1) В случай, че при изготвяне на собствената оценка на риска Върховният административен съд не се съобрази с резултатите от НОР, в 14-дневен срок от изготвянето на оценката, същият уведомява дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" за решението си и мотивите за него.

Чл.30. Оценката на риска се документира и се съхранява по реда на настоящите Правила.

Разширена комплексна проверка

Чл. 31. Върховният административен съд прилага мерки за разширена комплексна проверка в следните случаи:

1. при встъпване в делови взаимоотношения с видни политически личности и свързаните с тях лица и в хода на такива взаимоотношения, както и при извършване на случайна операция или сделка с видни политически личности;
2. при встъпване в делови взаимоотношения и в хода на такива взаимоотношения, както и при извършване на случайна операция или сделка с клиенти, установени във високорискови трети държави;
3. при продукти, операции и сделки, които биха могли да доведат до анонимност, и по отношение на които не са предвидени допълнителни мерки;
4. при нови продукти, практики и механизми за доставка, когато същите са оценени като високорискови съобразно собствената оценка на риска или Националната оценка на риска;
5. във връзка с нови технологии при нови или вече съществуващи продукти, практики и механизми за доставка, когато същите са оценени като високорискови в собствената оценка на риска или Националната оценка на риска;
6. при сложни или необичайно големи сделки или операции, както и операции и сделки без явна икономическа или законна цел;
7. във всички други случаи, при които съгласно собствената оценка на риска или Националната оценка на риска е установен по-висок риск от изпиране на пари, финансиране на тероризъм и/или за наличие на средства с престъпен произход;
8. във всички други случаи, при които Върховният административен съд установява делови взаимоотношения или извършва случайна операция или сделка с клиент, чийто рисков профил е определен като „висок“.

Видни политически личности и свързаните с тях лица

Чл. 32. Върховният административен съд прилага мерки за разширена комплексна проверка по отношение на потенциални клиенти, съществуващи клиенти и действителни собственици, които са видни политически личности в Република България, в друга държава членка или в трета държава, или в международни организации, както и по отношение на потенциални клиенти, съществуващи клиенти и действителни собственици, които са свързани с такива видни политически личности.

Чл. 33. В случаите, когато дадено лице е престанало да заема длъжност на видна политическа личност за период не по-малък от 1 година, Върховният административен

съд извършва оценка на риска от деловото взаимоотношение с клиента, за да се прецени необходимостта от продължаване прилагането на една или на няколко от мерките за разширена комплексна проверка.

Система за установяване на видни политически личности

Чл. 34. Върховният административен съд следва да установи дали потенциален клиент, съществуващ клиент или действителен собственик е видна политическа личност или свързано с него лице, като използва един от следните източници на информация:

1. писмена декларация, изискана от клиента, с цел установяване дали лицето е видна политическа личност;
2. информация, получена чрез прилагане на мерките за разширена комплексна проверка;
3. информация, получена чрез използването на вътрешни или външни бази данни.

Чл. 35 Декларацията за видна политическа личност може да се подаде до Върховния административен съд и чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, в съответствие със Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

Чл. 36. Върховният административен съд прилага поне два от способите, посочени по-горе, за да установи дали клиентът или действителният собственик е видна политическа личност или свързано с него лице, когато:

1. е от държава, за която е налична информация за високи нива на корупция², или от държава - обект на санкции, ембарго или подобни мерки от страна на Европейския парламент и от Съвета или от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, както и в случаите на конкретни указания от страна на Европейския съюз или Организацията на обединените нации;
2. е със структура на собственост, която включва номинални собственици и управители или по друг начин затруднява установяването на действителните собственици и/или предполага анонимност;

---

² Индекси на възприятията за корупция; Доклади на страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за прилагането на конвенцията на ОИСР за борба с подкупите; Информация и насоки от държавни органи; Информация от браншови организации или международни стандартизиращи органи, публично достъпни доклади и изследвания и др.; FATF – Financial Action Task Force, Европейска комисия

3. при липса на реална дейност в страната;
4. при частично съвпадение на идентификационните данни с тези на лица, за които е налична негативна информация в бази данни³ или информация от открити източници;
5. в други случаи на установен по-висок риск.

Чл. 37. За встъпване в делови взаимоотношения с лица, за които е установено, че са видни политически личности или свързани с тях лица се изисква одобрение от лицето по чл.4, ал.1 от настоящите правила.

Чл. 38. В случаите, при които след установяване на делови взаимоотношения се установи, че клиент или действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, попада в категорията видни политически личности или свързани с тях лица, продължаването на деловите взаимоотношения може да стане само след одобрение от лицето по чл.4, ал.1 от настоящите правила.

Мерки за разширена комплексна проверка спрямо видни политически личности и свързани с тях лица

Чл. 39. (1) При установяване, че клиент попада в категорията видна политическа личност или свързано с него лице, Върховният административен съд предприема в допълнение към мерките за комплексната проверка и следните мерки за разширена комплексна проверка:

1. изясняване на източника на имуществено състояние на клиента или неговия действителен собственик;
2. установяване на произхода на средствата, използвани в деловите отношения;
3. извършване на текущо и разширено наблюдение върху деловите взаимоотношения.

(2) Действията по ал. 1, т. 1 и т. 2 се документират и се актуализират на годишна база или на по-кратки периоди от време, ако лицето по чл.4, ал.1 прецени, че е необходимо.

Високорискови трети държави

Чл. 40. При встъпване в делови взаимоотношения или извършване на случайна операция или сделка с клиенти, установени във високорискови

---

³ Информация от база данни на: World-Check, Icar и др.

трети държави, Върховният административен съд предприема в допълнение към мерките за комплексната проверка и следните мерки за разширена комплексна проверка:

1. Изясняване на източника на имуществено състояние на клиента или неговия действителен собственик;
2. Текущо и разширено наблюдение на деловите взаимоотношения, операциите и сделките с тези лица;
3. Когато операцията или сделката с такъв клиент няма явна икономическа или законна цел, Върховният административен съд полага разумни усилия да събере, доколкото е възможно, допълнителна информация за обстоятелствата, свързани с операцията или сделката, както и за нейната цел.

Чл. 41. За встъпване в делови взаимоотношения с клиенти, установени във високорискови трети държави се изисква одобрение от лицето по чл.4, ал.1 от настоящите правила.

Чл. 42. В случаите, при които след установяване на делови взаимоотношения се установи, че клиент или действителен собственик на клиент - юридическо лице или друго правно образувание, попада в категорията клиент, установен във високорискови трети държави, продължаването на деловите взаимоотношения може да стане само след одобрение от лицето по чл.4, ал.1 от настоящите правила.

Наблюдение на сложни или необичайно големи сделки или операции

Чл. 43. (1) Върховният административен съд поставя под текущо и разширено наблюдение сложни или необичайно големи сделки или операции, както и операции и сделки без явна икономическа или законна цел, която може да се установи с оглед наличната информация за клиента.

(2) Във връзка с наблюдението Върховният административен съд извършва преценка на сделките и операциите въз основа на събраната информация за техния характер, съответствието им с обичайната дейност на клиента и предмета му на дейност, стойността на операциите и сделките, тяхната честота, финансовото състояние на клиента, използваните платежни средства.

Чл. 44. (1) При установяване на сложни или необичайно големи сделки или операции, както и операции или сделки без явна икономическа или законна цел, Върховният административен съд събира информация относно съществените елементи и стойността на операцията или сделката, съответните документи и другите идентификационни данни.

(2) В резултат на събраната информация, Върховният административен съд документира своята преценка относно наличието на условия за уведомяване на Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС по реда на чл. 72 от ЗМИП.

Допълнителни мерки за разширена комплексна проверка

Чл. 45. Допълнителните мерки за разширена комплексна проверка могат да включват:

1. Изискване на допълнителни данни, документи и информация относно клиента и ако е необходимо (например при операции и сделки с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните

- стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма), събиране на допълнителни данни, документи и информация за неговите действителни собственици, планирания характер на деловите взаимоотношения, основания и/или съответни съпроводителни документи за планирани или извършени операции и сделки, както и произхода на средствата и имущественото състояние;
2. събиране на сведения чрез друг клиент;
  3. възлагане на проучване или предприемане на други необходими за целта действия на лица, ползващи се с добра репутация и притежаващи доказана експертиза и практически опит в сферата на превенцията и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
  4. извършване на справки в регистри или от други източници с цел да се установи дали дружеството не е било или не е в производство по несъстоятелност, заличаване, ликвидация или прекратяване;
  5. извършване на допълнителни справки/проверки в интернет за неблагоприятна информация и негативни прессъобщения;
  6. изискване на банкови референции или референции от лица, които са (били) в търговски или професионални отношения с клиента (групата, от която клиентът е част);
  7. осъществяване на контакти в помещения на клиента, по телефон, по пощата или чрез електронна поща;
  8. проверка на дейността на клиента, включително чрез посещение на негови производствени или административни помещения или чрез събиране на сведения от негови контрагенти;
  9. изискване на данни, документи и информация, предоставени или заверени от различни независими страни и източници с цел съпоставяне, събиране и/или проверка на вече събрани данни, документи и информация;
  10. извършване на първоначална и последваща периодична проверка на свързаните лица по задължителни референтни списъци (санкционни и ВПЛ);
  11. датиране и нотариална заверка на книгата на акционерите; копиране на временните удостоверения за акции на приносител; изискване на нарочна декларация от клиента за задължително уведомление преди смяна на собствеността във временните удостоверения за акции на приносител; нарочна клауза в договора за заем в случай на неизпълнение на условията относно временните удостоверения; периодични проверки в офиса на клиента на книгата на акционерите и временните удостоверения и други;
  12. прилагане на мерки, съдържащи се в указания, издадени от директора на Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС;
  13. други мерки, преценени като подходящи.

Опростена комплексна проверка

Чл. 46. Преди прилагането на опростени мерки за комплексна проверка, Върховният административен съд уведомява Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС. В уведомлението се посочват идентифицираните категории клиенти, продукти и услуги с по-нисък риск и за намерението да се прилагат опростени мерки за комплексна проверка спрямо тях.

Чл. 47. Опростени мерки могат да се приложат, когато са изпълнени следните условия:

1. прилагането на такива мерки не попада в условията на среден или висок риск, посочени в Националната оценка на риска;
2. прилагането на такива мерки се основава на идентифицирани от Върховния административен съд области с нисък риск при своята оценка на риска;
3. когато Върховният административен съд е събрал достатъчно информация и е предприел достатъчни мерки, които му дават достатъчно основания да смята, че конкретната операция или сделка или деловите взаимоотношения с клиента са с нисък риск;
4. конкретният случай не попада в случаите, при които е задължително прилагането на мерки за разширена комплексна проверка;
5. опростената проверка не пречи на извършването в достатъчна степен на текущо наблюдение на деловите взаимоотношения или на операциите и сделките с оглед на установяване на случаи на операции или сделки, които се извършват по необичайни схеми или които са сложни, необичайно големи или нямат явна икономическа или законна цел, както и на тези, които следва да се разкрият на компетентните служби;
6. в конкретния случай не е налице съмнение за изпиране на пари, финансиране на тероризъм или за наличие на средства с престъпен произход;
7. когато Върховният административен съд е в състояние да покаже, че е предприел достатъчни мерки за установяване и оценка на риска и изпълнението на горните условия;
8. получено е одобрение от служител на висша ръководна длъжност.

Чл. 48. При опростената проверка на клиентите Върховният административен съд прилага всички мерки за комплексна проверка, като съобразява степента и обема на тяхното прилагане с нивото на риск:

1. събира и проверява необходимите данни за идентификация на физическото лице съгласно чл. 53, ал. 2 от ЗМИП, но може да не сменя копие от официалните документи за самоличност на физическите лица, подлежащи на идентифициране;
2. проверява идентификацията по време на или след установяване на делови взаимоотношения;
3. съобразява честотата на извършване на идентификация и проверката на идентификацията спрямо клиентите с нивото на риск и може да приложи

- по-голяма честота на периодична проверка;
4. съобразява текущия мониторинг с нивото на риск;
  5. установява целта и характера на деловите взаимоотношения на базата на наличните данни за операциите на клиента и вида на взаимоотношенията с него или ограниченията на конкретния продукт или услуга; приема за установен произхода на средствата на клиента при наличие на достатъчно косвени индикации за произхода на средствата;
  6. други мерки, съобразно нивото на риск и законовите изисквания.

Чл. 49. При възникване на промяна в обстоятелствата на клиента, включително ако е установено наличие на съществена промяна във вида, стойността, обема, честотата, размера и начина на извършване на сделките и операциите, или друга промяна, която би могла да окаже влияние върху нивото на установения риск, Върховният административен съд извършва преценка за наличие на основание за продължаване прилагането на мерки за опростена комплексна проверка.

Събиране на информация

Чл. 50. (1) Събраните данни и информация във връзка с идентификацията и проверка на идентификацията на клиент се съхраняват в досие.

(2) Начинът на съхранение на данните и информацията по ал. 1 (на хартия или в електронен вид) се определя със заповед на лицето по чл. 4, ал. 1 от настоящите правила.

Чл. 51. За целите на извършване на комплексна проверка Върховния административен съд събира документи, данни и информация по негова преценка с оглед на конкретния случай. Документите, данните и информацията следва да са относими към идентифицирането и проверката на идентификацията на клиентите и на лицата, които подлежат на идентифициране, а събирането им трябва да не противоречи на разпоредбите на нормативен акт. Допълнително събраните документи се използват само за целите на извършване на комплексна проверка по ЗМИП, в рамките, по реда и при условията и ограниченията на ЗМИП, ППЗМИП и ЗМФТ.

Дневник за съмнителни сделки и клиенти

Чл. 52. Във отдел „Финансово-стопански дейности“ на Върховния административен съд се изготвя и води специален дневник, в който се вписва:

1. всяко съобщение за възникнало съмнение за изпиране на пари, финансиране на тероризъм и/или за наличие на средства с престъпен произход независимо от начина, по който е направено съобщението, заедно със заключение относно необходимостта от уведомяване по реда на чл. 72 от ЗМИП;
2. заключение относно целта и характера на операциите или сделките, които попадат в обхвата на чл. 35, т. 6 от ЗМИП, както и заключение за наличието на съмнение за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход;

3. т. 1 се прилага за съобщения и заключения, направени пред лицето по чл. 4, ал. 1 от настоящите правила.

Чл. 53. При възникване на съмнение Върховният административен съд открива преписка, в която се събират и подреждат по реда на тяхното постъпване всички документи, имащи отношение към извършените от него или неговите служители действия.

Съхраняване на информация

Чл. 54. (1) Върховният административен съд съхранява за срок 5 години всички събрани и изготвени съгласно тези Правила документи, данни и информация.
(2) В случаите на установяване на делови взаимоотношения 5-годишния срок започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяване на отношенията. В случаите на извършване на случайна операция или сделка, същият започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на нейното извършване.

Чл. 55. В случаите на разкриване на информация по реда на чл. 72 от ЗМИП, срокът започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на разкриването на информацията.

Чл. 56. Всички събрани и изготвени по реда на ЗМИП, ППЗМИП и настоящите Правила документи, данни и информация Върховният административен съд събира и съхранява така, че да бъдат на разположение на Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС, както и на други компетентни държавни органи, съобразно техните правомощия и компетенции, предвидени в нормативен акт.

Лични данни

Чл. 57. Събирането и съхраняването на информация по реда на ЗМИП, ЗМФТ, ППЗМИП и настоящите Правила, която съдържа лични данни по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), и Закона за защита на личните данни, не противоречи на разпоредбите на посочените актове, доколкото същото се извършва в изпълнение на задължение установено с нормативен акт, а именно ЗМИП, ЗМФТ, ППЗМИП. Обработката на лични данни за целите на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма е обработка с правно основание, въпрос от обществен интерес съгласно Общия регламент за защита на личните данни и не може да бъде ограничено от изискванията на чл. 12-22 и чл. 34 от същия регламент.

Разкриване на информация

Чл. 58. При съмнение и/или узнаване за изпиране на пари, финансиране на

тероризъм и/или за наличие на средства с престъпен произход. Върховният административен съд уведомява незабавно Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС преди извършването на операцията или сделката, като забави нейното осъществяване в рамките на нормативно допустимия срок.

Чл. 59. Когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно или има вероятност това да осуети действията по преследване на бенефициентите на съмнителна сделка или операция, Върховният административен съд уведомява Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС незабавно след извършването ѝ, като посочва причините, поради които забавянето е било невъзможно.

Чл. 60. (1) Уведомяването по чл. 72 от ЗМИП се извършва чрез попълване на образец, публикуван на електронната страница на ДАНС в раздел Мерки срещу изпиране на пари и финансиране на тероризма.

(2) В неотложни случаи уведомяването може да се извърши в устна форма с последващо писмено потвърждение в срок до 24 часа.

Чл. 61. Върховният административен съд уведомява Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС и в случаите, по чл. 76, ал. 1 от ЗМИП, по реда и в сроковете, определени в чл. 54 ППЗМИП.

Чл. 62. Върховният административен съд и служителите му не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за извършено разкриване на информация по чл. 68, 72 и 74 от ЗМИП.

ОБУЧЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл. 63. Главният секретар на Върховния административен съд осигурява въвеждащо и продължаващо обучение на служителите във връзка с дейността им по превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително провеждане на текущи програми за обучение, насочени към разпознаване на съмнителни операции, сделки, източници и клиенти и към предприемане на необходимите действия при възникнали случаи на съмнение за изпиране на пари и финансиране на тероризма.

Чл. 64. Главният секретар на Върховния административен съд на годишна база подготвя, утвърждава и изпълнява план за обучение на служителите по прилагането на ЗМИП, ППЗМИП и ЗМФТ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Вътрешни правила се приемат на основание чл.101, ал.1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (Обн. - ДВ, бр. 27 от 27.03.2018 г.; изм., бр. 94 от 13.11.2018 г., в сила от 01.10.2018 г.; изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм., бр. 34 от 23.04.2019 г.; изм., бр. 37 от 07.05.2019 г.; изм. и доп., бр. 42 от 28.05.2019 г., в сила от 28.05.2019 г., изм. и доп. ДВ бр.94 от 29.11.2019 г., доп., бр. 18 от 28.02.2020 г.)

§ 2. Настоящите Вътрешни правила отменят Вътрешните правила за реда за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма,

утвърдени със Заповед № 1369 от 07.09.2016 г. на председателя на ВАС.

§ 3. За неуредените в настоящите Правила въпроси се прилагат съответно разпоредбите на ЗМИП, ЗМФТ и ППЗМИП.

§ 4. Легалните дефиниции на използваните в настоящите Правила основни понятия са регламентирани в Допълнителните разпоредби на ЗМИП.

Приложение № 1
(към чл. 17, ал. 1, т. 3 от Правилата)
Декларация Приложение № 2
към чл. 37, ал. 1 от ППЗМИП

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 59, ал. 1, т. 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари

Долуподписаният/долуподписаната:

1. ....
(име, презиме, фамилия)
ЕГН/ЛНЧ/официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността .....
дата на раждане: .....
гражданство/а: .....
постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България):
.....
в качеството ми на:
 законен представител
 пълномощник
на .....
(посочва се наименованието, както и правноорганизационната форма на юридическото лице или видът на правното образувание)
с ЕИК/БУЛСТАТ/номер в съответния национален регистър .....
вписано в регистъра при .....

ДЕКЛАРИРАМ:

I. Действителни собственици на представляваното от мен юридическо лице/правно образувание са следните физически лица:
1. ....
(име, презиме, фамилия)
ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на раждане: .....
(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)
гражданство/а: .....
(посочва се всяко гражданство на лицето)
Държава на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: ....., постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България): .....
което е²:

Г лице, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас, включително посредством държане на акции на приносител, съгласно § 2, ал. 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, упражняващо контрол по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон (посочва се конкретната хипотеза) .....

Г лице, упражняващо решаващо влияние при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване, прекратяване на дейността и други въпроси от съществено значение за дейността, съгласно § 2, ал. 3 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, което упражнява краен ефективен контрол чрез упражняването на права чрез трети лица, включително, но не само, предоставени по силата на упълномощаване, договор или друг вид сделка, както и чрез други правни форми, осигуряващи възможност за упражняване на решаващо влияние чрез трети лица, съгласно § 2, ал. 4 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г (посочва се конкретната категория) учредител, доверителен собственик, пазител, бенефициер или лице, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, или лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства, или лице, заемащо длъжност, еквивалентна или сходна с предходно посочените;

Г лице, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност и което отговаря най-малко на някое от условията, посочени в § 2, ал. 1, т. 1 – 3 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, изпълняващо длъжността на висш ръководен служител, когато не може да се установи друго лице като действителен собственик;

Г друго (посочва се) .....

Описание на притежаваните права: .....

.....

2. ....

(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на раждане: .....,

(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

гражданство/а: .....,

(посочва се всяко гражданство на лицето)

Държавата на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: .....,

постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България): .....,

.....,

което е³:

Г лице, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас, включително посредством държане на акции на приносител, съгласно § 2, ал. 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, упражняващо контрол по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон (посочва се конкретната хипотеза) .....

Г лице, упражняващо решаващо влияние при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване, прекратяване на дейността и други въпроси от съществено значение за дейността, съгласно § 2, ал. 3 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, което упражнява краен ефективен контрол чрез упражняването на права чрез трети лица, включително, но не само, предоставени по силата на упълномощаване, договор или друг вид сделка, както и чрез други правни форми, осигуряващи възможност за упражняване на решаващо влияние чрез трети лица, съгласно § 2, ал. 4 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г (посочва се конкретната категория) учредител, доверителен собственик, пазител, бенефициер или лице, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, или лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства, или лице, заемащо длъжност, еквивалентна или сходна с предходно посочените;

Г лице, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност и което отговаря най-малко на някое от условията, посочени в § 2, ал. 1, т. 1 – 3 от допълнителните разпоредби на ЗМИП;

Г лице, изпълняващо длъжността на висш ръководен служител, когато не може да се установи друго лице като действителен собственик;

Г друго (посочва се) .....
Описание на притежаваните права: .....

II. Юридически лица или други правни образувания, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол върху представляваното от мен юридическо лице/правно образувание, са:

A. Юридически лица/правни образувания, чрез които пряко се упражнява контрол⁴:

.....
(посочва се наименованието, както и правноорганизационната форма на юридическото лице или видът на правното образувание)

седалище: .....,
(държава, град, община)

адрес: .....,
вписано в регистър .....,

ЕИК/БУЛСТАТ или номер в съответния национален регистър: .....

Представители⁵:

1. ....,
(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на

раждане: .....,
(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

гражданство/а: .....
(посочва се всяко гражданство на лицето)

Държава на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: .....,

постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България):

2. ....,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на раждане: .....,

(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

гражданство/а: .....
(посочва се всяко гражданство на лицето)

Държава на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: .....,

постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България):

.....,

или адрес: .....
(за лица без постоянен адрес на територията на Република България)

Начин на представляване: .....

(заедно, поотделно или по друг начин)

Б. Юридически лица/правни образувания, чрез които непряко се упражнява контрол⁶:
.....,

(посочва се наименованието, както и правноорганизационната форма на юридическото лице или видът на правното образувание)

седалище: .....,

(държава, град, община)

адрес: .....,

вписано в регистър .....,

ЕИК/БУЛСТАТ или номер в съответния национален регистър .....

Представители⁷:

1. ....,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на раждане: .....,

(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

гражданство/а: .....
(посочва се всяко гражданство на лицето)

Държава на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: .....,

постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България):

2. ....,

(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: ....., дата на раждане: .....,

(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

гражданство/а: .....
(посочва се всяко гражданство на лицето)

Държава на пребиваване, в случай че е различна от Република България, или държавата по гражданството: .....,
постоянен адрес на територията на Република България или друг адрес (за чужди граждани без постоянен адрес на територията на Република България):
.....

Начин на представяване: .....
(заедно, поотделно или по друг начин)

III. Лице за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 от ЗМИП:

.....
(име, презиме, фамилия)

ЕГН/ЛНЧ: .....,

(в случай че лицето няма ЕГН или ЛНЧ)

дата на раждане: .....,

гражданство/а: .....,

постоянен адрес на територията на Република България:

IV. Прилагам следните документи и справки съгласно чл. 59, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗМИП:

1. ....

2. ....

Известна ми е отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

ДАТА: .....

ДЕКЛАРАТОР: .....

(име и подпис)

Указания

Попълване на настоящата декларация се извършва, като се отчита дефиницията на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗМИП, който гласи следното:

§ 2. (1) "Действителен собственик" е физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице или друго правно образувание, и/или физическо лице или физически лица, от чието име и/или за чиято сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност, и които отговарят най-малко на някое от следните условия:

1. По отношение на корпоративните юридически лица и други правни образувания действителен собственик е лицето, което пряко или косвено притежава достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас в това юридическо лице или друго правно образувание, включително посредством държане на акции на приносител, или посредством контрол чрез други средства, с изключение на случаите на дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността.

Индикация за пряко притежаване е налице, когато физическо лице/лица притежава акционерно или дялово участие най-малко 25 на сто от юридическо лице или друго правно образувание.

Индикация за косвено притежаване е налице, когато най-малко 25 на сто от акционерното или дяловото участие в юридическо лице или друго правно образувание принадлежи на юридическо лице или друго правно образувание, което е под контрола на едно и също физическо лице или физически лица, или на множество юридически лица и/или правни образувания, които в крайна сметка са под контрола на едно и също физическо лице/лица.

2. По отношение на доверителната собственост, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост, действителният собственик е:

а) учредителят;

б) доверителният собственик;

в) пазителят, ако има такъв;

г) бенефициерът или класът бенефициери, или

д) лицето, в чийто главен интерес е създадена или се управлява доверителната собственост, когато физическото лице, което се облагодетелства от нея, предстои да бъде определено;

е) всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства.

3. По отношение на фондации и правни форми, подобни на доверителна собственост – физическото лице или лица, които заемат длъжности, еквивалентни или сходни с посочените в т. 2.

(2) Не е действителен собственик физическото лице или физическите лица, които са номинални директори, секретари, акционери или собственици на капитала на юридическо лице или друго правно образувание, ако е установен друг действителен собственик.

(3) "Контрол" е контролът по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон, както и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.

(4) Индикация за "непряк контрол" е упражняването на краен ефективен контрол върху юридическо лице или друго правно образувание чрез упражняването на права чрез трети лица, включително, но не само, предоставени по силата на упълномощаване, договор или друг вид сделка, както и чрез други правни форми, осигуряващи възможност за упражняване на решаващо влияние чрез трети лица.

(5) Когато, след като са изчерпани всички възможни средства, не може да се установи като действителен собственик лице съгласно ал. 1 или когато съществуват съмнения, че установеното лице или лица не е действителният собственик, за "действителен собственик" се счита физическото лице, което изпълнява длъжността на висш ръководен служител. Задължените лица водят документация за предприетите действия с цел установяване на действителния собственик по ал. 1.

¹ Съгласно чл. 36, ал. 3 от ЗМИП категориите включват съответно и доколкото е приложимо, длъжности в институциите и органите на Европейския съюз и в международни организации.

² Отбелязва се вярната хипотеза.

³ Отбелязва се вярната хипотеза.

⁴ В случай че юридическите лица, чрез които пряко се упражнява контрол, са повече от едно, списъкът се продължава, като се попълва необходимата информация по т. II.A за всяко едно от тях.

⁵ В случай че представителите са повече от двама, списъкът се продължава, като се попълва необходимата информация за всеки един от тях.

⁶ В случай че юридическите лица, чрез които непряко се упражнява контрол, са повече от едно, списъкът се продължава, като се попълва необходимата информация по т. II.B за всяко едно от тях.

⁷ В случай че представителите са повече от двама, списъкът се продължава, като се попълва необходимата информация за всеки един от тях.

ДАТА: .....
(име и подпис)

ДЕКЛАРАТОР: .....

**Приложение № 2
(към чл. 20 от Правилата)
Декларация Приложение № 4
към чл. 47, ал. 1 от ППЗМИП**

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП

Долуподписаният/ата: .....

(име, презиме, фамилия)

ЕГН ....., документ за самоличност .....,

издаден на ..... от .....,

постоянен адрес: .....,

гражданство/а .....,

в качеството ми на .....,

В .....,

ЕИК/БУЛСТАТ/регистрационен номер или друг идентификационен номер
.....

Декларирам, че паричните средства, използвани в рамките на следното делово
взаимоотношение .....,

или предмет на следната операция или сделка .....,

в размер .....,

(посочват се размерът и видът на валутата)

имат следния произход: .....

.....

При посочване на физическо лице се посочват имената, ЕГН/ЛНЧ, а за лицата, които не попадат в обхвата на чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация – дата на раждане; при посочване на юридическо лице или друго правно образувание – неговото наименование, ЕИК/БУЛСТАТ, а ако същото е регистрирано в друга държава – наименованието, регистрационният номер или друг идентификационен номер, под който същото е вписано в съответния регистър на другата държава.

При посочване на договори (включително договори за дарение), фактури или други документи се посочват техният вид, номер (ако е приложимо), дата на сключване или подписване, както и данни за лицата, с които е сключен договорът или които са подписали или издали документите.

При посочване на наследство се посочват година на придобиване и данни за наследодателя или наследодателите, при посочване на спестявания – периодът, в който са натрупани спестяванията, както и данни за източника, а при посочване на доходи от търговска или трудова дейност, както и друг общоформулиран източник – периодът, в който са генерирани доходите, както и данни за работодателя или контрагентите.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни обстоятелства.

Дата на деклариране:

Декларатор:

.....

.....

(подпис)